

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **J. H.**, narozený X
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem P. H.
bytem X

proti

žalovanému: **Magistrát města Most**
sídlem Radniční 1/2, 434 69 Most

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v určení, že zamítnutí žádosti žalobce o obnovu řízení rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2024, č. j. MmM/135102/2024/OSČ-P/HM, a uznání viny žalobce za protiprávní jednání a udělení pokuty příkazem o uložení pokuty žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. MmM/142372/2023/OSČ-P/HM, bylo nezákonné,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou, která byla původně vedena pod sp. zn. 54 A 22/2024, se žalobce domáhal zrušení příkazu o uložení pokuty žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. MmM/142372/2023/OSČ-P/HM. Žalobce se dále stejnou žalobou, ve znění jejího doplnění, domáhá určení, že „zamítnutím žádosti účastníka řízení o obnovu řízení žalovaným po zneužití zákona dle ust. § 71 odst. 3 SŘ a vyčkávání s vydáním rozhodnutí pod bodem č.3) až uplyne prekluzivní lhůta 1 rok dle ust. §30 písm. a ZOPŘ bylo nezákonným zásahem do veřejného subjektivního práva žalobce na spravedlivý proces dle ust. § 2 odst.3 ve spojení s ust. § 4 odst. 4 SŘ. se obhajovat“ a že „uznání viny žalobce za protiprávní jednání a udělení pokuty žalovaným pro nenaplnění obligatorních podmínek dle ust. § 125f odst.1 ve spojení s ust. § 10 odst.3 SZ“ bylo nezákonné.
2. Soud zdůrazňuje, že usnesením ze dne 5. 5. 2025, č. j. 54 A 22/2024-20, odmítl žalobu žalobce proti příkazu o uložení pokuty žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. MmM/142372/2023/OSČ-P/HM, a to pro nevyčerpání řádných opravných prostředků.
3. Soud dále připomíná, že usnesením zdejšího soudu ze dne 14. 4. 2025, č. j. 54 A 22/2024-18, byla žaloba v částech, ve kterých se žalobce domáhá určení toho, že zamítnutí žádosti žalobce o obnovu řízení rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2024, č. j. MmM/135102/2024/OSČ-P/HM, a uznání viny žalobce za protiprávní jednání a udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pokuty příkazem o uložení pokuty žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. MmM/142372/2023/OSČ-P/HM, bylo nezákonné, vyloučena k samostatnému řízení pod sp. zn. 15 A 13/2025. Toliko těchto částí žaloby se tudíž týká toto usnesení.

4. Před vlastním rozhodnutím o žalobě byl soud nejprve povinen zabývat se otázkou, zda není projednávaná věc z jeho přezkumné činnosti vyloučena. K meritornímu přezkoumání může soud v rámci správního soudnictví totiž přistoupit jen za předpokladu, že není dána překážka, jež by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbývá nic jiného než podanou žalobu jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), usnesením odmítnout. O tom, kdy nastává taková situace, hovoří v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu § 85 s. ř. s. ve vazbě na § 82 s. ř. s.
5. Dle § 82 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
6. Dle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
7. Pojem „zásah“ s. ř. s. ani obecně jiný zákon nedefinuje. Judikatura jej proto doposud vykládá zejména jako určitý úkon správního orgánu v rámci výkonu veřejné moci, který spočívá v jednorázovém a protiprávním útoku vůči základním ústavně zaručeným právům, a jenž v době svého působení představuje trvalé ohrožení právního stavu. Pro možnost ochrany ve správním soudnictví je pak nejen nutné, aby byla prokázána nezákonnost zásahu, ale současně musí být i prokázáno, že žalobce byl nezákonným zásahem přímo zkrácen na svých subjektivních právech. I v případě splnění obou kumulativních podmínek je nicméně žaloba na ochranu před nezákonným zásahem vyloučena, nevyužil-li žalobce možnosti ochrany či nápravy stavu pomocí právních prostředků, které mu právní řád poskytuje – uvedená situace má za následek nepřípustnost žaloby a její odmítnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2004, č. j. 3 As 52/2003-278).
8. Jak již bylo uvedeno, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem se lze domáhat ochrany proti zásahu správního orgánu nebo určení, že zásah byl nezákonný. Aby však žaloba na ochranu před nezákonným zásahem mohla být věcně projednatelná, musí z tvrzení účastníka být zcela jednoznačné, že směřuje proti takovému zásahu správního orgánu, jenž není rozhodnutím. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 Azs 144/2015-30: „*Je pojmově vyloučeno, aby soud v řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. meritorně rozhodoval o situaci, se kterou procesní předpis výslovně počítá a kterou vyhrazuje správnímu rozhodnutí.*“ Jinak řečeno, úprava zásahových žalob je ve vztahu k dalším žalobním typům upraveným v § 4 odst. 1 s. ř. s., zejména pak ve vztahu k řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, subsidiární, proto pakliže je možné, aby účastník užil jinou formu procesní ochrany, nemůže se primárně domáhat ochrany před nezákonným zásahem.
9. To mimo jiné znamená, že žalobce předtím, než zvolí cestu obrany zásahovou žalobou, měl by se pokusit o ochranu uvnitř veřejné správy, pokud mu to příslušné předpisy umožňují. To je konkrétní vyjádření obecnější zásady, podle níž ochrana veřejných subjektivních práv

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

fyzických a právnických osob poskytovaná správními soudy má subsidiární povahu ve vztahu k ochraně poskytované správními orgány. Tam, kde se lze ochrany domoci v rámci systému veřejné správy, je na tom, jehož práva byla ohrožena nebo porušena, aby nejprve využil této možnosti. Teprve nedosáhne-li nápravy tímto způsobem, otevírá se mu cesta ke správnímu soudu, který žalobci poskytuje originární ochranu, nikoliv ochranu formou pokračování správního řízení (blíže k tomu rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, bod 40, publ. pod č. 3687/2018 Sb. NSS).

10. Ze žalobního návrhu plyne, že žalobce spojuje nezákonný zásah, který je předmětem tohoto usnesení, mimo jiné s příkazem o uložení pokuty žalovaného ze dne 3. 10. 2023, č. j. MmM/142372/2023/OSČ-P/HM, jímž byl žalobce uznán vinným přestupkem podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky 1UL 7724 v rozporu s § 10 odst. 3 tohoto zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována pravidla provozu na pozemních komunikacích, když blíže nezjištěný řidič dne 21. 7. 2023 v čase 17:09 hodin v obci Most na ulici Jana Palacha u č. p. 1534, při řízení motorového vozidla registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci, stanovenou obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, o 3 km/h, když vozidlu, které řídil, byla silničním rychloměrem naměřena rychlost 56 km/h (s přihlédnutím k možné odchylce rychloměru ± 3 km/h při rychlostech do 100 km/h činila rychlost vozidla 53 km/h), čímž tento řidič porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč.
11. Soud upozorňuje na to, že proti příkazu o uložení pokuty je možné podat odpor. Příkaz je totiž dle § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), specifickou formou správního rozhodnutí použitelnou při ukládání povinností jeho adresátovi. Zmiňovaná specifičnost se projevuje nejen v tom, že jeho vydání může být prvním úkonem ve správním řízení, ale také v tom, že jej lze zrušit úkonem jeho adresáta, a to odporem. Již samotným podáním odporu je příkaz zrušen (§ 150 odst. 3 věta druhá správního řádu) a v řízení se pokračuje, jako by příkaz vydán nebyl. Pouze za situace, kdy příkaz není napaden (včas podaným) odporem, nabývá účinků pravomocného správního rozhodnutí (§ 150 odst. 3 in fine správního řádu). Žalobce byl v příkazu o uložení pokuty ze dne 3. 10. 2023, který mu byl doručen dne 6. 10. 2023, jak je soudu známo z řízení vedeného pod sp. zn. 54 A 20/2023, řádně poučen o tom, že je možné proti příkazu podat odpor, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá a u kterého správního orgánu se odpor podává. Žalobce však možnost podání odporu proti zmíněnému příkazu nevyužil.
12. Z uvedené rekapitulace § 150 správního řádu je zřejmé, že tento zákon stanovuje postup, kterým se může přestupce (adresát příkazu o uložení pokuty) bránit proti příkazu o uložení pokuty. Jestliže tedy přestupce nesouhlasí s vydaným příkazem o uložení pokuty, tedy i např. s vymezeným přestupkem či výší uložené pokuty, je oprávněn podat odpor proti příkazu o uložení pokuty; již samotným podáním odporu by byl vydaný příkaz zrušen. Následně by žalovaný pokračoval v řízení, jako by příkaz vydán nebyl.
13. Ze shora popsaného je tak zřejmé, že žalobce měl prostředky, aby se ve správním řízení bránil proti vydanému příkazu o uložení pokuty. Teprve v případě, že by po podání odporu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

byl žalobce, a to včetně odvolacího řízení, uznán rozhodnutím vinným ze spáchání shora specifikovaného přestupku, mohl by uplatnit žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s.

14. Ze žalobního návrhu též plyne, že žalobce spojuje nezákonný zásah, který je předmětem tohoto usnesení, i s rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2024, č. j. MmM/135102/2024/OSČ-P/HM, kterým byla zamítnuta obnova řízení ve věci přestupku proti zákonu o silničním provozu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byla dodržována pravidla provozu na pozemních komunikacích, když blíže nezjištěný řidič dne 21. 7. 2023 v čase 17:09 hodin v obci Most na ulici Jana Palacha u č. p. 1534, při řízení motorového vozidla registrační značky X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci, stanovenou obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, o 3 km/h, když vozidlu, které řídil, byla silničním rychloměrem naměřena rychlost 56 km/h (s přihlédnutím k možné odchylce rychloměru +/- 3 km/h při rychlostech do 100 km/h činila rychlost vozidla 53 km/h).
15. Soud upozorňuje na to, že proti rozhodnutí o zamítnutí obnovy řízení je možné dle § 81 a násl. správního řádu podat odvolání. Žalobce byl v rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2024, č. j. MmM/135102/2024/OSČ-P/HM, řádně poučen o tom, že je možné proti tomuto rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá a u kterého správního orgánu se odvolání podává. Žalobce však možnost podání odvolání, jak pouze pro úplnost soud ověřil dotazem u žalovaného, nevyužil. Teprve až proti rozhodnutí o jeho odvolání by mohl žalobce uplatnit žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. Ze shora popsáno je tak zřejmé, že žalobce měl prostředky, aby se ve správním řízení bránil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2024, č. j. MmM/135102/2024/OSČ-P/HM.
16. Soud proto uzavírá, že pokud se žalobce zásahovou žalobou domáhal určení, že „*zamítnutím žádosti účastníka řízení o obnovu řízení žalovaným po zneužití zákona dle ust. § 71 odst. 3 SŘ a vyčkávání s vydáním rozhodnutí pod bodem č.3) až uplyne prekluzivní lhůta 1 rok dle ust. §30 písm. a ZOPŘ bylo nezákonným zásahem do veřejného subjektivního práva žalobce na spravedlivý proces dle ust. § 2 odst.3 ve spojení s ust. § 4 odst. 4 SŘ. se obhajovat*“ a že „*uznání viny žalobce za protiprávní jednání a udělení pokuty žalovaným pro nenaplnění obligatorních podmínek dle ust. § 125f odst.1 ve spojení s ust. § 10 odst.3 SZ*“ bylo nezákonné, je za daného skutkového stavu jeho žaloba nepřipustná podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť žalobce se ochrany svých subjektivních práv mohl domáhat v rámci systému veřejné správy, a mohl se tak ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, jak předvídá § 85 s. ř. s.
17. Z výše popsanych důvodu pak soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobu žalobce výrokem I. odmítl.
18. Výrok II. o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 20. května 2025

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.